

Sygn. akt V U 137/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2013 roku. w Kaliszu

odwołania J. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 8 grudnia 2012 roku Nr (...)

w sprawie J. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 8 grudnia 2012 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. N. prawo do emerytury poczynając od dnia 26 grudnia 2012 roku.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 grudnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., odmówił J. N. prawa do emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach, albowiem wnioskodawca nie osiągnął wymaganego okresu takiej pracy. Tym samym organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w M. a następnie w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państwa w M. w latach 1970-95 albowiem wnioskodawca nie przedłożył odpowiedniego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył J. N. wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie prawa do emerytury przy zaliczeniu pracy w latach 1970-95 jako okresu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołujący J. N., urodzony dnia (...), w okresie od 16.03.1970 roku do 30.06.1995 roku był pracownikiem Państwowego Gospodarstwa Rolnego w M., a następnie Gospodarstwa Rolnego Skarbu Państwa w M. na stanowisku traktorzysty (dowód: świadectwo pracy w aktach ZUS). W ramach stosunku pracy, odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy ciągnika rolniczego. W okresie prac polowych w rolnictwie, odwołujący wykonywał zleczone mu przez pracodawcę prace ciągnikiem na polach rolników. W okresie zimowym odwołujący działając również na zlecenie pracodawcy, wykonywał prace transportowe kierując ciągnikiem. Innych prac odwołujący nie wykonywał (dowód: zeznania świadków: I. S., M. L., zeznania odwołującego). Odwołujący na

dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym łącznie 25 lat, 8 miesięcy i 12 dni.

(bezsporne)

Do dnia 25 grudnia 2012 roku odwołujący pozostawał w zatrudnieniu zawiązanym w styczniu 2011 roku. Od dnia 26 grudnia 2012 roku odwołujący nie pozostaje w stosunku pracy. Nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (dowód: świadectwo pracy w aktach ZUS, zeznania odwołującego). Ustalając powyższy stan faktyczny sąd dał wiarę świadectwu pracy znajdującym się w aktach ZUS. Sąd dał również wiarę zeznaniom wskazanych wyżej świadków oraz zeznaniom odwołującego.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12. 1998 roku o emeryturach i rentach (Dz. U. nr 162 poz.1118 z póź. zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku., będącymi pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ustawy. Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa wyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Osoby urodzone po dniu 31 grudnia 1948 roku w myśl uregulowania zawartego w przepisie art. 184 ust. 1 cytowanej ustawy mogą nabyć prawo do emerytury na powyższych warunkach po osiągnięciu wieku określonego w art.32 ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku. osiągnęli:

- okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat

oraz

- okres składkowy i nieskładkowy wynoszący w przypadku mężczyzn co najmniej 25 lat.

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa wyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym wyżej przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z przepisem § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach (Dz. U. nr 8 poz. 43 z póź. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami składkowymi, okresami nieskładkowymi oraz ewentualnie okresami uzupełniającymi /okresy ubezpieczenia rolniczego, okresy pracy w gospodarstwie rolnym. W myśl § 4 ust.1 cytowanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Przepis § 2 ust. 1 cytowanego rozporządzenia wymaga do zaliczania okresów pracy w warunkach szczególnych do okresów uprawniających do wcześniejszej emerytury aby praca taka była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, iż odwołujący legitymuje się ponad 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Odwołujący wykonywał od dnia marca 1970 roku do czerwca 1995 roku pracę traktorzysty. Była to praca wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy. Praca ta spełniała warunki wymienione w wykazie A dział VIII punkt 3 załącznika do cytowanego wyżej rozporządzenia. Zaliczenie tego okresu, wynoszącego ponad 15 lat sprawi, iż odwołujący legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych. Poza sporem pozostawało spełnienie przez odwołującego kolejnego warunku koniecznego do przyznania emerytury. Odwołujący legitymował się na dzień 1 stycznia 1999 roku ponad 25 letnim okresem ubezpieczenia. W chwili wydawania orzeczenia miał ukończony 60-ty rok życia. Nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Od dnia 26 grudnia 2012 roku, nie pozostawał w stosunku pracy.

Co prawda zarówno w chwili składania wniosku o emeryturę jak i w chwili wydawania zaskarżonej decyzji, będąc pracownikiem nie miał rozwiązanego stosunku pracy. W chwili wyrokowania przesłanka w postaci rozwiązania stosunku pracy została spełniona gdyż odwołujący z dniem 26 grudnia 2012 roku zaprzestał wykonywania pracy z jednoczesną utratą statusu pracownika. Stan taki oznacza spełnienie przez odwołującego z powyższą datą uprawnień do przedmiotowego świadczenia. Przyznając prawo do emerytury, sąd miał na uwadze fakt, iż przesłanka w postaci rozwiązania stosunku pracy została spełniona po wydaniu decyzji. Nie stanowiło to jednak przeszkody do zmiany przedmiotowej decyzji w sytuacji, gdy w momencie jej wydania odwołujący nie spełniał wprawdzie warunków do przyznania wnioskowanego świadczenia, ale warunki te ziściły się w czasie trwania postępowania odwoławczego. Co do zasady należy przyjąć, że sądowa kontrola legalności decyzji powinna dotyczyć stanu rzeczy istniejącego w chwili wydania tejże decyzji. O nim bowiem organ rentowy orzeka decyzją, której zgodność z prawem pod względem formalnym oraz merytorycznym bada i ocenia sąd. Jeżeli jednak sąd ustali, że jedną z przyczyn odmowy przyznania emerytury ustala po wydaniu zaskarżonej decyzji, jest władny wydać wyrok przyznający świadczenie z datą spełnienia się wszystkich przesłanek koniecznych do nabycia prawa do tego świadczenia. Ustalenia stanowiące faktyczną podstawę rozstrzygnięcia zawartego w takim wyroku muszą jednak dotyczyć okoliczności pewnych. Tylko w takich przypadkach dopuszczalne jest swego rodzaju skrócenie procedury przez eliminację ponownego postępowania przed organem rentowym z nowego wniosku o świadczenie niewątpliwie należne. Stanowisko takie zaprezentował Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 marca 1998 roku w sprawie II UKN 555/07 (OSNAPiUS 1999/5181). Sąd rozpoznający odwołanie w pełni podziela zaprezentowaną tam argumentację uzasadniającą stosowanie w takich przypadkach uregulowania zawartego w przepisie art.316 § 1 k.p.c.

Odwołanie zatem jako uzasadnione prowadziło do zmiany decyzji jak w sentencji wyroku.